

Ministerstwo Infrastruktury
Krajowa Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

ZMIANY w KODEKSIE DROGOWYM 2002

Wydano ze środków prewencyjnych
Grupy PZU

Zlecenie i koncepcja: Ministerstwo Infrastruktury

Przygotowanie, skład i koordynacja: redakcja Magazynu Konsumenta „Solidna Firma”

Kolegium wydawnicze: Grupa PZU, Castrol Polska, Chicco, TBM, Valvoline Polska, 4Aspirations

solidna
firma

4 Aspirations

Opracowanie tekstu i rysunki: Maciej Wroński i Andrzej Grzegorzyc (Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego)

Dystrybucja: Komenda Główna Policji, Wojewódzkie Rady Bezpieczeństwa Drogowego

Druk: Uniprom

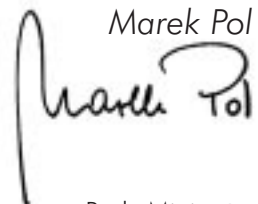
Szanowni Państwo !

Skutki wypadków drogowych to przede wszystkim tragedia wielu polskich rodzin. To także wymierne, duże straty dla naszej gospodarki. Ocenia się, że Polska traci w wyniku wypadków 2,7% produktu krajowego brutto. Te koszty ponosimy my wszyscy.

Aby zmienić ten stan w 2002 r. rozpoczynamy na szeroką skalę wdrażanie Krajowego Programu Poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego w Polsce, który zakłada zmniejszenie liczby zabitych z około 6000 osób rocznie (stan obecny) do 4000 zabitych w 2010 r. W ramach tego programu podejmowanych będzie wiele działań przez wszystkie zainteresowane bezpieczeństwem na naszych drogach instytucje, reprezentujące zarówno administrację publiczną, jak też organizacje pozarządowe i prywatne firmy.

Jednym z zadań określonych w Programie jest prowadzenie przez Rząd szerokiej polityki informacyjnej i edukacyjnej w zakresie ruchu drogowego. Dlatego, aby przybliżyć Państwu wchodzące z dniem 1 stycznia 2002 r. zmiany w przepisach ruchu drogowego wydana została ta broszura.

Życzę wszystkim kierowcom, pieszym i rowerzystom
bezpiecznego uczestnictwa w ruchu drogowym

Marek Pol

Wiceprezes Rady Ministrów

Przewodniczący Krajowej Rady
Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego

Minister Infrastruktury

WSTĘP

Czy wiecie Państwo, co to jest Kodeks Drogowy?

To zbiór przepisów, które pozwalają nam bezpiecznie poruszać się po drogach. Ich podstawą jest Prawo o ruchu drogowym. Niedawno, 6 września 2001 roku, zostało ono zmienione przez Sejm.

Nowe przepisy zaczną obowiązywać od 1 stycznia 2002 roku.

Dotyczą wszystkich zagadnień związanych z ruchem drogowym i dlatego każda z osób mająca w swoim codziennym życiu związek z ruchem drogowym powinna się z nimi zapoznać.

Zmiany obejmą: kierowców, kandydatów na prawo jazdy, rowerzystów, policjantów, drogowców, instruktorów, egzaminatorów i wielu innych.

Zmiany dotyczą głównie następujących spraw:

- przewozu dzieci w samochodach - czytajcie o tym na stronie 5
- przewozu dzieci do szkół - str. 6
- używania telefonu komórkowego podczas jazdy - str. 7
- zmiany pasa ruchu na skrzyżowaniu - str. 7
- ustępowania pierwszeństwa tramwajom - str. 8
- używanie świateł zewnętrznych i pasów bezpieczeństwa - str. 9
- ciągnięcia przyczep - str. 10
- przejazdu rowerem przez jezdnię oraz jazdy po poboczu - str. 11
- przywilejów dla osób niepełnosprawnych - str. 14
- kontroli ruchu drogowego - str. 15
- pojazdów uprzywilejowanych i nienormatywnych - str. 16
- rejestracji pojazdów - str. 17
- przebudowy pojazdów - str. 18
- uzyskania prawa jazdy - str. 22
- badaniań lekarskich - str. 23
- rzeczoznawców samochodowych - str. 24
- struktur Rady Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego - str. 25

PRZEWÓZ DZIECI NA PRZEDNIM SIEDZENIU

Od 1 stycznia 2002 r. podniesiona została dolna granica wieku, od której można przewozić dziecko na przednim siedzeniu pojazdu samochodowego. Dzieci poniżej 12 lat można przewozić z przodu tylko w fotelikach ochronnych.

Dotyczy to wszystkich samochodów osobowych, autobusów, samochodów ciężarowych i innych pojazdów samochodowych, nawet, gdy nie są one wyposażone w pasy bezpieczeństwa.

Należy także pamiętać, że na przednim siedzeniu nie można:

- stosować innych niż foteliki urządzeń ochronnych (jest to możliwe na tylnych siedzeniach),
- przewozić dziecka tyłem do kierunku jazdy, jeżeli pojazd wyposażony jest w poduszkę powietrzną dla pasażera.

PRZEWÓZ DZIECI SAMOCHODEM WYPOSAŻONYM W PASY BEZPIECZEŃSTWA

Dotychczas to rodzice lub opiekunowie dziecka oceniali, czy jest ono wystarczająco duże, aby skorzystać z pasów bezpieczeństwa zamiast fotelika lub innego urządzenia do przewozu dzieci.

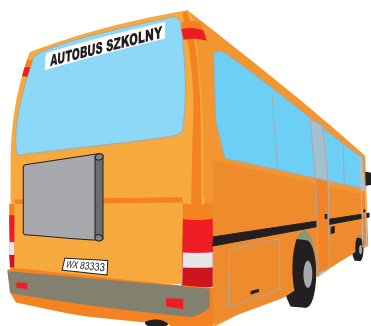
Od 13 maja 2002 r. każde dziecko w wieku do 12 lat, które nie przekracza 150 cm wzrostu, musi być przewożone w foteliku ochronnym lub w innym urządzeniu ochronnym.

Dzieci starsze niż 12 lat lub mające wzrost powyżej 1,5 m wzrostu, używają pasów bezpieczeństwa.

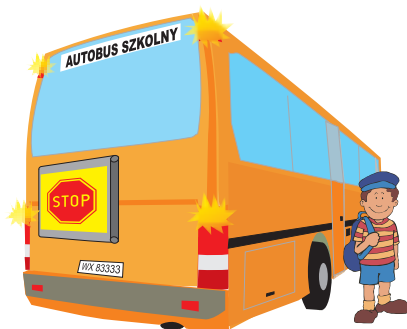
PRZEWÓZ DZIECI DO SZKÓŁ

Ze względu na wprowadzoną reformę szkolnictwa koniecznym stał się przewóz dzieci do szkół. Dzieci mogą być przewożone normalnymi pojazdami, na których umieszczono tabliczkę z symbolem "dzieci", lub autobusami szkolnymi, popularnie zwanymi "gimbusami".

Autobusem szkolnym jest autobus barwy pomarańczowej, oznaczony z przodu i z tyłu prostokątnymi tablicami barwy białej, z napisem barwy czarnej "autobus szkolny". Oczywiście, jeżeli autobus nie przewozi dzieci, tablice te powinny być zdjęte lub zastonięte.

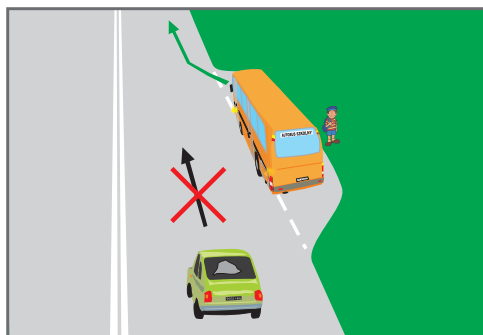
Jeżeli na stojącym gimbusie widać tablicę barwy żółtej ze znakiem

STOP kierowcy innych pojazdów muszą się zatrzymać.

Migające światła awaryjne oznaczają, że z gimbusu wysiadają lub wsiadają dzieci i należy zachować szczególną ostrożność przy przejeździe obok niego.

Jeżeli kierowca autobusu szkolnego sygnalizuje zamiar włączenia się do ruchu, kierowca innego pojazdu powinien zwolnić, a gdy jest to konieczne, zatrzymać się, aby ułatwić mu ten manewr.

UŻYWANIE TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH PODCZAS JAZDY

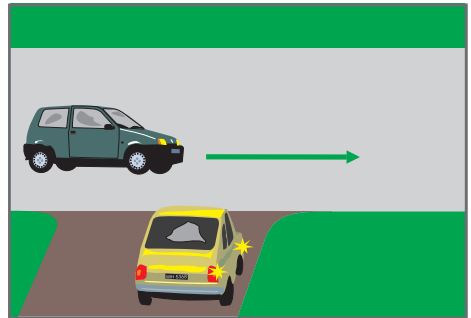
Dotychczasowe przepisy zezwalały na używanie telefonów komórkowych pod warunkiem korzystania z urządzenia głośno mówiącego. Określenie "urządzenie głośnomówiące" budziło wiele nieporozumień.

Zmieniony od 1 stycznia 2002 r. przepis ostatecznie przesądza, że **zabronione jest korzystanie z telefonów wymagających trzymania słuchawki lub mikrofonu w ręku.**

Oczywiście, tak jak dotychczas, przepis nie obejmuje innych niż telefony urządzeń nadawczo-odbiorczych - np. CB radia.

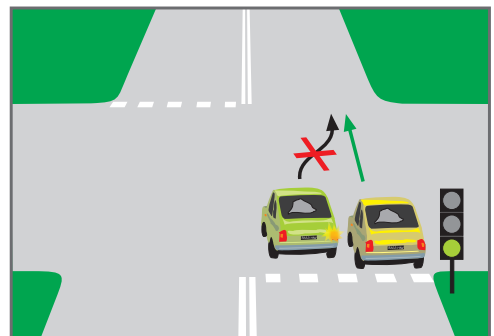

WYJEŹDŻANIE Z DROGI ŻWIROWEJ

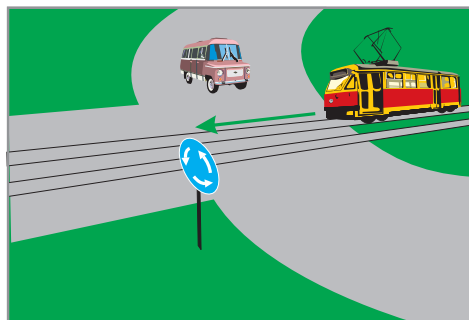
Od 1 stycznia 2002 r. droga żwirowa została zakwalifikowana do dróg gruntowych i dlatego kierowca wyjeżdżający z takiej drogi na jezdnię jest włączającym się do ruchu - i powinien ustąpić pierwszeństwa.

ZMIANA PASA RUCHU NA SKRZYŻOWANIU

Od nowego roku, zmieniając pas ruchu na skrzyżowaniu, należy ustąpić pierwszeństwa pojazdowi już jadącemu po tym pasie oraz pojazdowi, który zamierza wjechać na ten pas z prawej strony.

USTĘPOWANIE PIERWSZEŃSTWA TRAMWAJOM

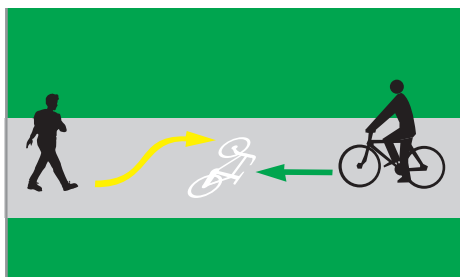
Nowe przepisy jednoznacznie uściśliły bezwzględne pierwszeństwo pojazdu szynowego (tramwaju) wobec innych uczestników ruchu, z wyjątkiem sytuacji, gdy:

- ze znaków drogowych lub sygnałów wynika inny sposób zachowania,
- tramwaj wyjeżdża z zajezdni lub z pętli tramwajowej na jezdnię.

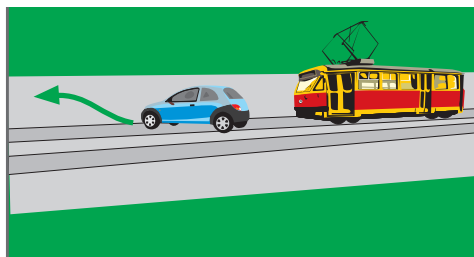
USTĘPOWANIE MIEJSCA

Przywrócone zostały jasne zasady związane z koniecznością ustępowania miejsca (usunięcia się z drogi nadjeżdżającego pojazdu lub nadchodzącego pieszego).

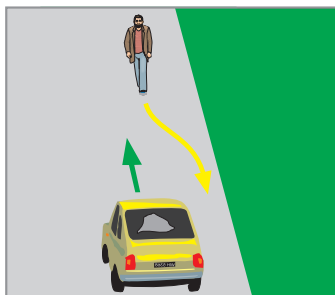
Pieszy idący po lewej stronie jezdni musi ustąpić miejsca pojazdom nadjeżdżającym z kierunku przeciwnego.

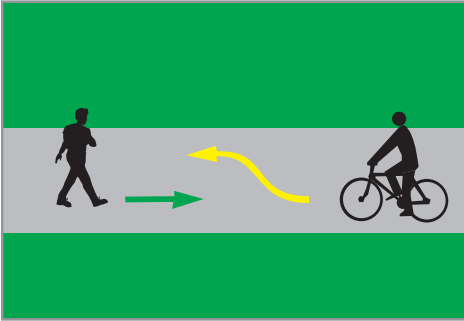

Pieszy idący po drodze dla rowerów musi ustąpić miejsca nadjeżdżającym rowerom (nie dotyczy to osób niepełnosprawnych).

Kierujący pojazdem znajdujący się na części jezdni, po której jeżdżą pojazdy szynowe (np. tramwaje), musi ustąpić miejsca nadjeżdżającym pojazdom szynowym.

Rowerzysta korzystający z chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów i pieszych musi ustąpić miejsca pieszym.

UŻYWANIE ŚWIATEŁ ZEWNĘTRZNYCH

Sprecyzowane zostały zasady używania świateł postojowych lub pozycyjnych. Światła postojowe lub

pozycyjne powinny być używane jedynie podczas zatrzymania nie wynikającego z warunków lub przepisów ruchu drogowego (np. nie można używać tych świateł podczas przymusowego zatrzymania wynikającego z nadawanego przez sygnalizację świetlną sygnału czerwonego lub podczas zatoru drogowego)

UŻYWANIE PASÓW BEZPIECZEŃSTWA

Od 1 stycznia 2002 r. osoby zwolnione z obowiązku używania pasów ze względów zdrowotnych, zamiast zaświadczenia, będą musiały uzyskać **orzeczenia lekarskie** stwierdzające ten fakt.

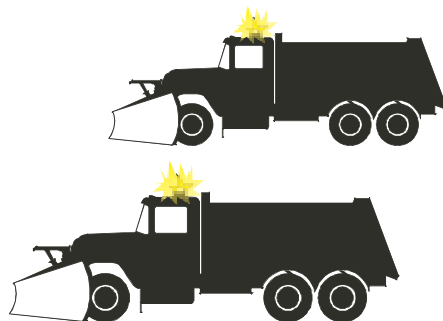
CIĄGNIĘCIE PRZYCZEP

Od nowego roku wprowadzono możliwość ciągnięcia:

- trzech i więcej przyczep - w przypadku zespołu złożonego z ciągnika rolniczego lub wolnobieżnego i przyczep,
- dwóch i więcej przyczep - w przypadku zespołu złożonego z innego pojazdu silnikowego (np. z samochodu ciężarowego, ciągnika samochodowego itp.) i przyczep.

Przejazd zespołu pojazdów z większą niż dotychczas liczbą przyczep będzie możliwy po uzyskaniu zezwolenia wydawanego na przewozy nienormatywne.

RUCH POJAZDÓW WYKONUJĄCYCH PRACĘ NA DRODZE

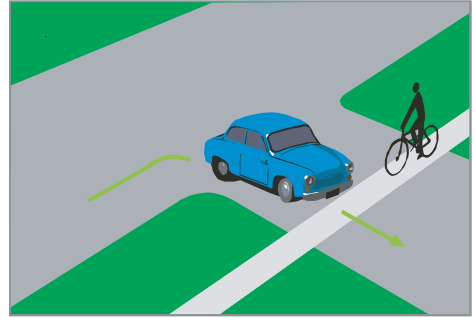

Zezwolono na poruszanie się po autostradach i drogach ekspresowych pojazdami wykonującymi na nich prace remontowe, porządkowe lub modernizacyjne nawet, gdy nie rozwijają one prędkości 40 km/h lub nie są pojazdami samochodowymi. Pojazdy te muszą wysyłać żółte sygnały błyskowe.

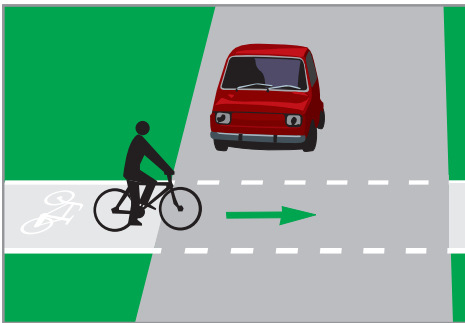
KORZYSTANIE Z DROGI PRZEZ MOTOROWERZYSTĘ

Przywrócone zostały obowiązujące do 1997 r. zasady ruchu motorowerów, zgodnie, z którymi kierujący motorowerem powinien poruszać się po poboczu. Ruch motoroweru po jezdni może odbywać się jedynie wówczas, gdy jazda motorowerem utrudniłaby poruszanie się pieszych lub gdy pobocze nie nadaje się do jazdy.

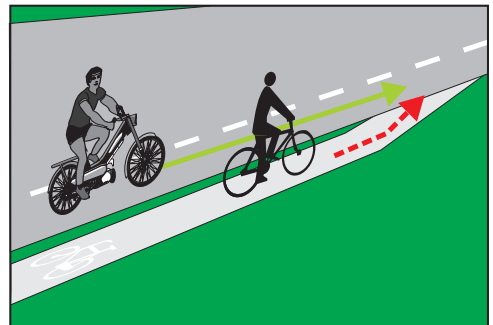
Kierowca skręcający w drogę poprzeczną ma pierwszeństwo, przed rowerzystą przejeżdżającym przez jezdnię, z wyjątkiem sytuacji, gdy rowerzysta znajduje się na wyznaczonym przejeździe.

ROWER PRZEJEŹDZAJĄCY PRZEZ JEZDNIĘ

Zgodnie z nowymi przepisami kierowca musi zachować szczególną ostrożność przy zbliżaniu się do przejazdu dla rowerzystów. Oczywiście tak jak dotychczas powinien ustępować pierwszeństwa rowerom przejeżdżającym przez przejazd.

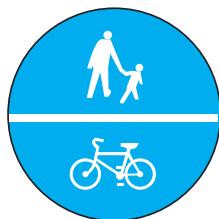
JAZDA ROWERZYSTY PO POBOCZU

Wjazd rowerzysty z drogi rowerowej na pobocze jest włączaniem się do ruchu.

Dlatego wyjeżdżając na pobocze rowerzysta musi zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa innym uczestnikom ruchu poruszającym się po poboczu.

ZASADY KORZYSTANIA Z DROGI PRZEZ ROWERZYSTĘ

Rowerzysta ma obowiązek korzystać z istniejącej drogi dla rowerów lub drogi dla rowerów i pieszych.

Gdy nie ma drogi dla rowerów, wówczas rowerzysta powinien w pierwszej kolejności korzystać z poboczem, jednocześnie pamiętając o wciąż obowiązującej zasadzie nakazującej zrezygnować z jazdy poboczem, o ile jazda ro-

werem utrudniłaby poruszanie się pieszych lub gdy pobocze nie nadaje się do jazdy.

Dopiero w ostateczności, gdy nie ma drogi rowerowej i gdy rowerzysta nie może skorzystać z pobocza (ze względu na jego brak lub ze względu na stojące na nim pojazdy) możliwa jest jazda prawą stroną jezdni.

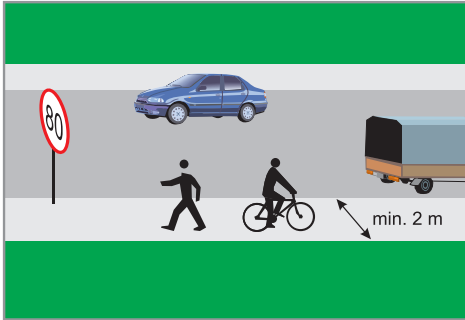
Oczywiście kierujący rowerem powinien jechać możliwie blisko prawej krawędzi jezdni, a w przypadku gdy jedzie więcej niż jeden rower, powinny one poruszać się jeden za drugim.

JAZDA ROWEREM PO CHODNIKU

Tak, jak dotychczas, rowerzysta może wyjątkowo skorzystać z chodnika. Zmieniły się jednak warunki, które muszą być spełnione, aby mógł on wjechać na chodnik.

WSPÓLNA JAZDA ROWERAMI OSOBY DOROSŁEJ Z DZIECKIEM

Rowerzysta może je- chać po chodniku, gdy:

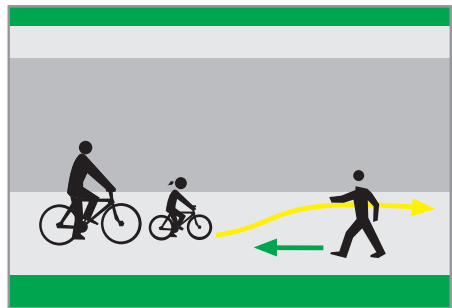
- dozwolona prędkość dla pojazdów na jezdni przekracza 60 km/h,
- **szerokość chodnika wynosi co najmniej 2 m.**

Jadąc po chodniku, rowerzysta powinien jechać powoli, zachowywać szczególną ostrożność i ustępować miejsca pieszym, czyli usuwać się z ich drogi zapewniając im swobodę korzystania z chodnika.

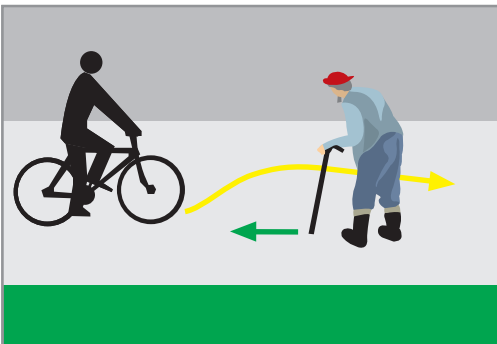
Od nowego roku osoby dorosłe mogą wybrać się na przejażdżkę rowerową z dzieckiem poniżej 10 lat.

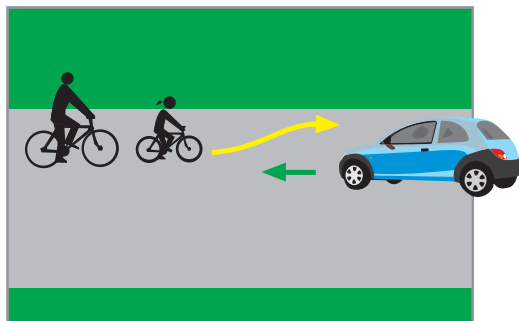
Opiekun dziecka może poruszać się wraz z nim po chodniku, jadąc powoli i ustępując miejsca pieszym. W razie braku chodnika może jechać po poboczu.

Wyjątkowo, gdy nie ma możliwości korzystania z chodnika lub pobocza, opiekun i jadące wraz z nim dziecko mogą jechać jezdnią po jej lewej stronie (co umożliwi

obserwację nadjeżdżających pojazdów, którym rowerzyści powinni ustąpić miejsca - usunąć się z ich toru jazdy). Opiekun i dziecko powinni jechać jeden za drugim jak najbliżej krawędzi jezdni (osoba

dorośla najlepiej tuż za dzieckiem tak, aby pozostawało ono pod jej kontrolą).

PRZYWILEJE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

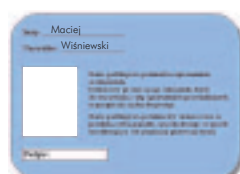
Od wielu lat osoby niepełnosprawne korzystają z ułatwień w ruchu drogowym. Nowe przepisy nie zmieniły tych przywilejów, ale określiły nowe zasady uprawniające do skorzystania z ulg. I tak **niezbędnym warunkiem jest zaopatrzenie pojazdu w kartę parkingową**, która powinna być umieszczona za przednią szybą w sposób umożliwiający jej odczytanie.

Taką kartę będą mogły umieścić jedynie osoby niepełnosprawne kierujące pojazdem lub nim przewożone, które mają obniżoną sprawność ruchową. Kartę parkingową wydaje starosta na podstawie orzeczenia i opinii komisji

orzekającej powołanej do rozstrzygnięcia o uprawnieniach rentowych.

Ważnym jest, że **polski posiadacz karty parkingowej będzie mógł korzystać z przywilejów dla niepełnosprawnych także za granicą**. Trzeba oczywiście pamiętać, że o rodzaju ulg i ułatwień decyduje w sposób odmienny ustawodawstwo krajowe każdego z państw osobno.

Osoby niepełnosprawne posiadające dotychczas wydane legitymacje mogą z nich korzystać do 1 lipca 2002 r., umieszczając je za szybą tak, jak kartę parkingową. Te 6 miesięcy od dnia wejścia zmian w życie, to czas na uzyskanie opinii z komisji orzekającej o niepełnosprawności. Dotyczy to, oczywiście

tych osób, które są niepełnosprawne w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej. Inne osoby, które nie spełniają warunków określonych w tych przepisach, nie będą mogły zachować dotychczas nabytych uprawnień.

KONTROLA RUCHU DROGOWEGO

Już od 1 stycznia 2002 r. pojazd, który został usunięty z drogi ze względu na naruszenie przepisów ruchu drogowego lub ze względu na brak tablic rejestracyjnych albo stan wskazujący, że nie jest używa-

ny musi zostać odebrany przez właściciela lub inną uprawnioną osobę w terminie 6 miesięcy od dnia jego usunięcia.

Jeżeli usunięty pojazd nie zostanie odebrany po 6 miesiącach, lub gdy nie można ustalić uprawnionej do odbioru osoby **zostaje przejęty z mocy ustawy**

na własność gminy albo skarbu państwa.

Ponadto:

- zrezygnowano z możliwości usuwania pojazdów, których stan techniczny zagraża jedynie porządkowi ruchu drogowego, nie stanowiąc niebezpieczeństwa (np. pojazdu z niewłaściwie oświetloną tablicą rejestracyjną).
- wprowadzono obligatoryjne usunięcie pojazdu z drogi w przypadku przekroczenia wymiarów.

Straż Graniczna i organy celne otrzymały prawo odmowy wjazdu do Polski pojazdów:

- kierowanych przez osoby pod wpływem alkoholu lub narkotyków, albo przez osoby nie posiadające dokumentów, które są wymagane od kierowcy (prawo jazdy, dowód rejestracyjny, ubezpieczenie OC),
- w złym stanie technicznym zagrażającym bezpieczeństwu lub środowisku naturalnemu,
- ponadnormatywnych, jeżeli nie mają zezwolenia.

UŻYWANIE POJAZDÓW UPRZYWILEJOWANYCH

Rozszerzony został katalog pojazdów, które mogą być wykorzystane jako pojazdy uprzywilejowane bez konieczności uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Chodzi tu o pojazdy Sił Zbrojnych.

Rozszerzono okoliczności, w których kierującemu pojazdem uprzywilejowanym wolno nie stosować się do wskazanych w przepisie zasad ruchu oraz znaków i sygnałów drogowych. Dotychczas było to związane wyłącznie z ratowaniem życia, zdrowia, mienia oraz utrzymaniem porządku i bezpieczeństwa. Od nowego roku do tych okoliczności dojdzie wykonywanie zadań związanych bezpośrednio z zapewnieniem bezpieczeństwa osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, którym na mocy odrębnych przepisów przysługuje ochrona.

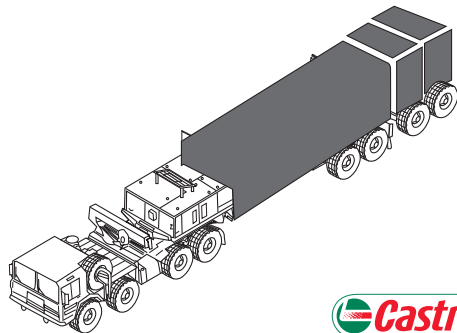
PRZEJAZDY POJAZDÓW NIENORMATYWNYCH

W związku z przejazdem pojazdów nienormalnych (których wymiary, masa i naciski pojazdu z ładunkiem lub bez tego ładunku przekraczają wielkości określone w przepisach) **wprowadzono odpłatność za ich pilotowanie.** Koszty pilotowania ponosić ma właściciel lub posiadacz pojazdu.

Zmieniono zasady wydawania zezwoleń dla pojazdów nienormalnych. I tak zezwolenia będą wydawane przez:

- Generalnego Dyrektora Dróg Publicznych - na jednokrotny przejazd w wyznaczonym czasie po ustalonej trasie (dla pojazdów w większym stopniu przekraczających normy).
- starostę - na czas nieokreślony i na czas określony (dla pojazdów nieznacznie przekraczających normy).

Oczywiście szczegółowe zasady wydawania zezwoleń będą określone w przepisach wykonawczych.

STAŁA REJESTRACJA POJAZDÓW

Wprowadzony został nowy dokument niezbędny do zarejestrowania pojazdu - świadectwo oryginalności.

Będzie on wymagany od dnia 1 stycznia 2003 r.

Świadectwo oryginalności wydawane będzie po pozytywnym wyniku specjalistycznego badania pojazdu przeprowadzanym w celu stwierdzenia jego oryginalności. Badanie będzie odpłatne a obowiązek jego przeprowadzenia ciążyć będzie na jednej ze stron umowy kupna-sprzedaży. Można się spodziewać, że okazania tego dokumentu będzie żądał każdy potencjalny kupiec pojazdu.

W celu stwierdzenia oryginalności pochodzenia pojazdu badane będą w szczególności jawne i ukryte identyfikatory oraz takie części pojazdu jak m.in.: silnik, nadwozie, układ przeniesienia napędu i zawieszenie. Pojazd będzie uznany za oryginalny w rozumieniu przepisów, o ile:

- składa się z części wytworzonych lub zamontowanych przez producenta,

- składa się z innych części których legalne nabycie potwierdzają dokumenty; z tego obowiązku zwolnieni są posiadacze pojazdów zarejestrowanych po raz pierwszy przed 1 stycznia 2003 r.,
- cechy identyfikacyjne pojazdu (numery VIN, silnika itp.) zostały nabite w legalny sposób.

Gdy pojazd nie przejdzie pozytywnie badania oryginalności, świadectwo nie zostanie wydane (pojazdu nie będzie można zarejestrować), a o fakcie stwierdzenia nieprawidłowości powiadamiana będzie Policja.

Dlatego należy pamiętać, aby:

- **przy naprawach pojazdu korzystać w miarę możliwości z autoryzowanych warsztatów i oryginalnych części,**
- **żądać i przechowywać faktury na wykonaną usługę oraz kupione elementy,**
- **nie kupować części niepewnego pochodzenia (np. tych, których cena jest rażąco niska w porównaniu z cenami rynkowymi)**

ZAGUBIENIE DOKUMENTÓW POJAZDU PRZED JEGO REJESTRACJĄ

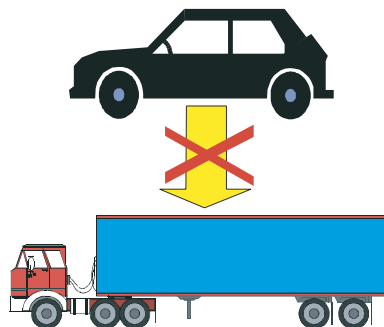
Jeżeli przed kolejną rejestracją nowy właściciel gubi dowód rejestracyjny lub kartę pojazdu wydane na poprzedniego właściciela, to może on uzyskać zaświadczenie z miejsca dotychczasowej rejestracji pojazdu i przedstawić je zamiast zagubionego dokumentu przy ubieganiu się o dopuszczenie pojazdu do ruchu.

POWTÓRNA REJESTRACJA POJAZDU

Utrzymany został generalny zakaz powtórnej rejestracji pojazdów wcześniej wyrejestrowanych. Rozszerzono jedynie wyjątki od tego zakazu. I tak do pojazdów zabytkowych, które można było powtórnie rejestrować dołączyły pojazdy:

- odzyskane po kradzieży,
- starsze niż 25 lat i nie produkowane od lat 15, uznane za unikatowe lub mające szczególne znaczenie dla udokumentowania historii motoryzacji.

PRZEBUDOWA POJAZDÓW (REKONSTRUKCJA I INNE ZMIANY KONSTRUKCYJNE)

Wprowadzono bezwzględny zakaz wymiany nadwozia, a także podwozia lub ramy, jeżeli to one wyposażone są w cechy identyfikacyjne.

Wprowadzono także zakaz przebudowy pojazdu polegającej na zmianie jego rodzaju, np. przeróbka samochodu osobowego na ciężarowy.

Inne zmiany w pojeździe powodujące zmianę cech i parametrów pojazdu określonych w dowodzie rejestracyjnym są możliwe pod warunkiem:

- dokonania badania technicznego (nie dotyczy zamontowania

- instalacji gazowej, gdyż wtedy wymagana jest homologacja),
- zgłoszenia dokonanej zmiany do organu rejestracyjnego.

ZNIESIENIE REJONIZACJI BADAŃ TECHNICZNYCH POJAZDÓW

Zlikwidowana została rejonizacja badań technicznych pojazdów. Badania techniczne można wykonać w dowolnej stacji kontroli pojazdów na terenie całego kraju.

ZMIANA ZASAD PRZEPROWADZANIA OKRESOWYCH BADAŃ TECHNICZNYCH

- Od 1 stycznia 2002 r.:
- wprowadzono coroczne badania techniczne dla przyczep o dmc powyżej 3,5 tony oraz pojazdów wykorzystywanych do nauki jazdy

- lub przeprowadzania praktycznej części egzaminu państwowego kandydatów na prawo jazdy,
- wyłączono z okresowych badań technicznych pojazdy zabytkowe.

BADANIA DODATKOWE

Wprowadzono dodatkowe badania techniczne dla pojazdów:

- w których wprowadzone zostały zmiany konstrukcyjne (nie zmieniające jego rodzaju) lub wymienione zostały niektóre z elementów posiadających cechy identyfikacyjne, co spowodowało konieczność zmiany danych w dowodzie rejestracyjnym,
- które mają być wykorzystane do nauki jazdy lub do przeprowadzania praktycznej części egzaminu państwowego kandydatów na prawo jazdy.

Zrezygnowano z badań technicznych pojazdów, w których założono instalację do zasilania gazem.

WYMAGANIA W STOSUNKU DO KIERWCÓW WYKONUJĄCYCH TRANSPORT DROGOWY

Ze względu na konieczność dostosowania polskich przepisów do regulacji unijnych zmieniono zasady związane z uzyskiwaniem świadectwa kwalifikacji.

I tak posiadać przy sobie świadectwo kwalifikacji powinni:

- kierowcy pojazdów samochodowych lub zespołów pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7.5 t (dmc

dotyczy zarówno pojedynczego pojazdu, jak też zespołu), którymi wykonywana jest działalność gospodarcza w zakresie przewozu rzeczy,

- kierowcy pojazdów samochodowych, którymi wykonywana jest działalność gospodarcza w zakresie przewozu osób,
- kierujący tramwajem,
- kierowcy pojazdów uprzywilejowanych,
- kierowcy pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

Oczywiście wymagania związane ze świadectwem kwalifikacji dla osób wykonujących transport drogowy będą zróżnicowane.

Kierowca pojazdu lub zespołu pojazdów, którym przewożone są rzeczy (ładunki)

będzie musiał mieć:

- ukończone 21 lat,
- ukończony kurs dokształcający kierowców przewożących rzeczy,
- wymagane orzeczenia lekarskie i psychologiczne.

Kierowca pojazdu samochodowego konstrukcyjnie przeznaczonego do przewozu nie więcej niż 5 osób

łącznie z kierowcą, którym przewożone są osoby, będzie musiał mieć:

- ukończone 21 lat,
- wymagane orzeczenia lekarskie i psychologiczne.

Kierowca pojazdu samochodowego konstrukcyjnie

**przeznaczonego do przewo-
zu powyżej 5 osób** łącznie z kie-
rowcą, którym przewożone są osoby, bę-
dzie musiał mieć:

- ukończone 21 lat,
- ukończony kurs kształcący kierow-
ców przewożących osoby,
- wymagane orzeczenia lekarskie i psy-
chologiczne.

Motorniczy:

- ukończony kurs kształcący kierow-
ców przewożących osoby,
- wymagane orzeczenia lekarskie i psy-
chologiczne.

Kierowca pojazdu uprzy- wilejowanego:

- wymagane orzeczenie lekarskie i psy-
chologiczne.

Kierowca pojazdu przewo- żącego materiały niebez- pieczne:

- wymagane orzeczenie lekarskie i psy-
chologiczne.

Należy pamiętać, że niezależnie od po-
siadanej kategorii prawa jazdy, rodzaju
kierowanego pojazdu i dokonywanego
przewozu, od posiadaczy świadectw kwa-
lifikacji zawsze wymaga się wykonywania

w odpowiednich terminach badań lekar-
skich i badań psychologicznych. Badania
te trzeba robić:

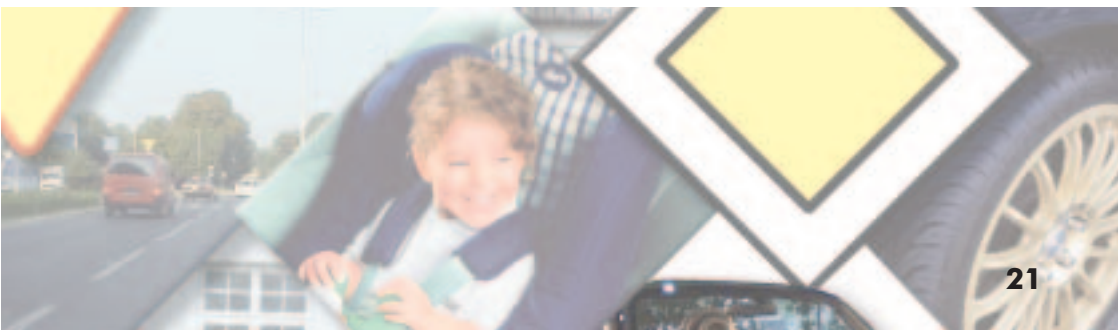
- lekarskie - przed wydaniem pierwszego
świadectwa kwalifikacji i następnie w wie-
ku do 55 lat co 5 lat, a później corocznie,
- psychologiczne - przed wydaniem
pierwszego świadectwa kwalifikacji i na-
stępnie jeszcze raz w ciągu roku od
ukończenia 55 lat.

Koszty badań lekarskich i psychologicz-
nych w przypadku, gdy kierowca jest za-
trudniony w przedsiębiorstwie wykonują-
cym działalność gospodarczą w zakresie
przewozu osób lub rzeczy, ponosi jego
pracodawca.

Nowe wymagania związane ze świa-
dectwami kwalifikacji różnią się zasadni-
czo w stosunku do dotychczasowych.

Dlatego przepisy przejściowe umożliwiają kierowcom ko- rzystanie z posiadanych świadectw kwalifikacji do czasu utraty ich ważności.

Do dnia 1 stycznia 2005 roku żołnierze
zasadniczej służby wojskowej kieru-
jący pojazdami w stosunku do których
wymagane jest posiadanie świadectwa
kwalifikacji mogą posługiwać się zastę-
pującym je dokumentem wydawanym
przez dowódcę jednostki. Aby uzyskać
ten dokument wystarczy, że potwierdzą
brak przeciwwskazań zdrowotnych i psy-
chologicznych do kierowania pojazdem.

WIEK NIEZBĘDNY DO UZYSKANIA PRAWA JAZDY

Od 1 czerwca 2002 r., aby uzyskać prawo jazdy kategorii A lub B należy mieć 18 lat. Jeżeli jednak osoba, która nie ukończyła tego wieku rozpocznie albo ukończy przed tym dniem szkolenie na jedną z tych dwóch kategorii, to będzie mogła uzyskać prawo jazdy na dotychczasowych zasadach, pod warunkiem, że ma ukończone 17 lat.

DODATKOWE WARUNKI UZYSKANIA PRAWA JAZDY

W niektórych sytuacjach do uzyskania prawa jazdy niezbędnym będzie posiadanie orzeczenia psychologicznego o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem. Ma to miejsce w przypadku, gdy:

- kandydat na kierowcę przewidziany jest do szkolenia na potrzeby wojska,
- w wyniku badania lekarskiego kandydata na kierowcę stwierdzona zostanie konieczność przeprowadzenia badania psychologicznego.

Dodatkowym wymaganiem do uzyskania niektórych kategorii prawa jazdy było dotychczas posiadanie prawa jazdy innej kategorii. Dla przykładu można tutaj wskazać prawo jazdy kategorii C+E, dla uzyskania którego było niezbędne prawo jazdy kategorii C. Przepisy te zostały zmienione. Od 1 stycznia 2002 r., aby uzyskać prawo jazdy wybranych kategorii, zamiast przedkładać prawo jazdy, wystarczy wcześniejsze ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu na wymaganą do tego uprawnienia podstawową kategorię prawa jazdy.

Dodatkowe warunki uzyskania prawa jazdy kategorii:

C, C1, D lub D1 - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii B

B+E - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii B

C+E - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii C

C1+E - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii C1

D+E - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii D

D1 + E - ukończenie szkolenia i zdanie egzaminu dla kategorii D1

PRAWA JAZDY DLA ŻOŁNIERZY

Dość istotną zmianą jest wprowadzenie, zamiast prawa jazdy, zastępczego dokumentu wydawanego przez dowódcę żołnierzom zasadniczej służby wojskowej na czas nie dłuższy niż jeden rok. Oczywiście wcześniej żołnierz musi ukończyć w jednostce normalne szkolenie i zdać egzamin w wojewódzkim ośrodku ruchu drogowego.

Po ukończeniu służby wojskowej dokument ten podlega wymianie na normalne prawo jazdy, które wydaje starosta na koszt rezerwisty.

WYDAWANIE WTÓRNIKÓW DOKUMENTÓW

Dla posiadacza prawa jazdy, pozwolenia do kierowania tramwajem lub świadectwa kwalifikacji wprowadzono nowy obowiązek

- **konieczność zawiadomienia wydziału komunikacji o zniszczeniu tych dokumentów** w stopniu powodującym ich nieczytelność.

W przypadku zniszczenia dokumentu warunkiem uzyskania wtórnika jest oczywiście jego zwrot.

COFNIĘCIE UPRAWNIENI

Od 1 stycznia 2002 r. prawo jazdy można utracić także w przypadku badania psychologicznego zakończonego wynikiem negatywnym.

BADANIA LEKARSKIE KIEROWCÓW

Wprowadzono dodatkowe badania lekarskie przeprowadzane na podstawie skierowania:

- policji - gdy kierujący prowadził pojazd w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych podobnych środków,
- starosty - gdy otrzymał on zawiadomienie od zespołu orzekającego o niepełnosprawności kierowcy.

W pierwszym przypadku badanie ma na celu ustalenie, czy osoba skierowana nie jest uzależniona od alkoholu, co wyklucza możliwość posiadania prawa jazdy. W drugim przypadku chodzi o sprawdzenie, czy rencista ze względu na posiadaną niepełnosprawność nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem.

BADANIA PSYCHOLOGICZNE KIEROWCÓW

Wprowadzono dodatkowe badania psychologiczne przeprowadzane na podstawie skierowania policji w przypadku, gdy:

- kierujący prowadził pojazd w stanie nietrzeźwości, pod wpływem narkotyków lub innych podobnych środków,
- kierujący otrzymał ponad 24 punkty karne.

UREGULOWANIE STATUSU RZECZOZNAWCY TECHNIKI SAMOCHODOWEJ

Nowe przepisy uporządkowały działalność rzeczoznawców związanych z motoryzacją. Wprowadzono pojęcie rzeczoznawcy techniki samochodowej, którym jest osoba wpisana na listę rzeczoznawców prowadzoną przez Ministra właściwego d/s transportu.

Do zadań rzeczoznawcy należy wystawianie opinii:

- na podstawie których nabijane są cechy identyfikacyjne (numery nadwozia, silnika itp.) w przypadku ich skorodowania lub zniszczenia podczas wypadku drogowego albo naprawy,
- o zakwalifikowaniu pojazdu, jako unikatowy lub mający znaczenie dla udo-

kumentowania historii motoryzacji w celu ponownej jego rejestracji,

- określających podstawowe parametry pojazdu, w przypadku trudności w ich ustaleniu na podstawie dokumentów lub podczas standardowego badania technicznego.

Rzeczoznawcy mogą świadczyć także inne usługi w stosunku do których ustawodawca nie zastrzegł ich wyłączności. Posiadanie potwierdzenia wysokich kwalifikacji w postaci wpisu na listę będzie z pewnością sporym atutem na rynku.

Aby zostać wpisany na listę rzeczoznawców kandydat musi spełniać następujące warunki:

- musi być obywatelem polskim i posiadać wyższe wykształcenie,
- powinien mieć prawo jazdy kategorii A, B oraz C1 lub C,
- powinien mieć 5 letnią praktykę zawodową w dziedzinie związanej z motoryzacją,
- nie może być karany za przestępstwo umyślne,
- powinien mieć certyfikat potwierdzający odpowiednią wiedzę i kompetencje.

Rzeczoznawców, którzy uzyskali uprawnienia zawodowe na podstawie przepisów obowiązujących jeszcze kilkanaście lat temu będą musieli uzyskać certyfikat do 31 grudnia 2004 r.

ZMIANY DOTYCZĄCE DIAGNOSTÓW

Nowe przepisy zmieniły okres po upływie którego diagnosta, któremu cofnięto uprawnienia do prowadzenia badań technicznych, może się ponownie o nie ubiegać. Jest to 5 lat zamiast poprzednich 3.

ZMIANY DOTYCZĄCE INSTRUKTORÓW I EGZAMINATORÓW

Dla instruktorów i egzaminatorów nowe przepisy wprowadziły:

- konieczność poddawania się kontrolnym badaniom lekarskim i psychologicznym na zasadach określonych dla kierowców wykonujących transport drogowy,
- zmianę zasad wydawania legitymacji - legitymacja wydawana jest na okres wynikający z kontrolnych badań lekarskich i psychologicznych,
- zlikwidowanie obowiązku posiadania przez nich świadectwa kwalifikacji,
- zakaz pełnienia funkcji instruktora, kierownika lub właściciela (współwłaściciela) szkoły nauki jazdy przez czynnego zawodowo egzaminatora,
- ochronę egzaminatora na zasadach przysługujących funkcjonariuszowi publicznemu.

PRZYWRÓCENIE UPRAWNIEN WYKŁADOWCOM

Osoby, które miały uprawnienia wykładowcy na podstawie przepisów obowiązujących w okresie od 1 stycznia 1992 r. do 30 czerwca 1999 r. będą mogły nadal nauczać kandydatów na kierowców.

NOWE ZASADY WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ZWIĄZANEJ Z RUCHEM DROGOWYM

Niektóre zadania związane z ruchem drogowym wykonywane są przez przedsię-

biorców. Ze względu na wagę tych zadań oraz konieczność zapewnienia skutecznego nadzoru nad ich wykonywaniem ze strony publicznej administracji, koniecznym jest reglamentacja tej działalności w postaci zezwoleń.

Nowe przepisy uregulowały w sposób szczegółowy zagadnienia związane z wydawaniem i cofaniem zezwoleń w odniesieniu do:

- szkolenia kandydatów na kierowców,
- produkcji tablic rejestracyjnych,
- badań technicznych pojazdów,
- badań psychologicznych kierowców.

Wprowadzona została zasada, że przedsiębiorcy wykonujący działalność gospodarczą w zakresie, którego dotyczy zmiana, mogą ją prowadzić nadal, pod warunkiem uzyskania nowych zezwoleń najpóźniej do dnia 1 stycznia 2003 r.

Ze względu na fakt, że w nowych przepisach przewidziano nowe zadanie wykonywane przez przedsiębiorców - badanie oryginalności pojazdu - także ta działalność objęta została zezwoleniami.

UTWORZENIE STRUKTUR BRD W POLSCE

Od 1993 r. na podstawie uchwały Rady Ministrów działa w Polsce Rada Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego jako organ doradczy Rady Ministrów. Z jej inicjatywy powstały wojewódzkie rady bezpieczeństwa ruchu drogowego, mające za zadanie wymianę informacji i koordynację działań administracji rządowej, samorządowej oraz organizacji pozarządowych. Nowe przepisy ruchu drogowego porządkują tę sytuację powołując Krajową Radę BRD oraz jednolite struktury wojewódzkie.

Określają precyzyjnie ich skład, zadania oraz nakładają obowiązek rozliczania się z działań na rzecz bezpieczeństwa przed Rządem, Parlamentem i Prezydentem.

KRAJOWA RADA BRD

ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa

WOJEWÓDZKIE RADY BRD

Wojewódzka Rada BRD w Białymstoku

ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok

Wojewódzka Rada BRD w Bydgoszczy

ul. Jagiellońska 3, 85-950 Bydgoszcz

Wojewódzka Rada BRD w Gdańsku

ul. Okopowa 21/27, 80-958 Gdańsk

Wojewódzka Rada BRD w Gorzowie Wielkopolskim

ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wielkopolski

Wojewódzka Rada BRD w Katowicach

ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice

Wojewódzka Rada BRD w Kielcach

Al. IX Wieków Kielc 3, 25-955 Kielce

Wojewódzka Rada BRD w Krakowie

ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków

Wojewódzka Rada BRD w Lublinie

ul. Spokojna 420-914 Lublin

Wojewódzka Rada BRD w Łodzi

ul. Piotrkowska 104, 90-925 Łódź

Wojewódzka Rada BRD w Poznaniu

Al. Niepodległości 16/18, 60-967 Poznań

Wojewódzka Rada BRD w Olsztynie

Al. J. Piłsudskiego 7/9, 10-959 Olsztyn

Wojewódzka Rada BRD w Opolu

ul. Piastowska 14, 45-082 Opole

Wojewódzka Rada BRD w Rzeszowie

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

Wojewódzka Rada BRD w Szczecinie

ul. Wały Chrobrego 4, 70-502 Szczecin

Wojewódzka Rada BRD w Warszawie

Pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa

Wojewódzka Rada BRD we Wrocławiu

Pl. Powstańców Warszawy 1, 50-951 Wrocław

Chociaż zmiany w Kodeksie Drogowym nie dotyczą ubezpieczeń komunikacyjnych, to jednak warto przy tej okazji przypomnieć, że nadal trzeba w terminie wykupić polisę ubezpieczenia OC, że dobrze jest mieć autocasco i inne rodzaje ubezpieczeń związanych z posiadaniem i użytkowaniem pojazdów mechanicznych. Zwłaszcza ubezpieczenia Grupy PZU.

Oprócz ubezpieczeń komunikacyjnych, kierowcy (i nie tylko) mogą też skorzystać z szerokiej oferty ubezpieczeń na życie Grupy PZU. Niektóre z nich prezentujemy na następujących stronach. Zapraszamy do kontaktów z naszymi biurami.

Grupa PZU

WYBRANE UBEZPIECZENIA OFEROWANE PRZEZ

PZU Życie SA

MOCNA PRZYSZŁOŚĆ

- Ubezpieczenia na życie z funduszem inwestycyjnym.

Ubezpieczenie zawierane jest bezterminowo. Klient sam decyduje w jaki sposób będą lokowane jego pieniądze. Zaletą ubezpieczenia jest jego niezwykła elastyczność, dzięki której warunki umowy mogą zostać dostosowane do indywidualnych potrzeb każdego klienta.

POGODNA JESIEŃ

- Ubezpieczenia emerytalne.

Indywidualne ubezpieczenie emerytalne Pogodna Jesień jest produktem trzeciefilarym o charakterze inwestycyjnym. Głównym celem tego ubezpieczenia jest gromadzenie i inwestowanie środków na przyszłą emeryturę. W przypadku śmierci ubezpieczonego umowa gwarantuje dodatkową wypłatę świadczenia w wysokości 10% wartości rachunku udziałów.

Grupowe ubezpieczenie emerytalne **POGODNA JESIEŃ** to najbardziej popularne na polskim rynku grupowe ubezpieczenie z funduszem inwestycyjnym. Głównym celem tego ubezpieczenia jest gromadzenie i inwestowanie środków na przyszłą emeryturę. W przypadku śmierci ubezpieczonego umowa ubezpieczeniowa gwarantuje dodatkową wypłatę świadczenia w wysokości 10% wartości rachunku udziałów.

Grupowe inwestycyjne ubezpieczenie na życie **POGODNA PRZYSZŁOŚĆ** jest formą pracowniczego programu emerytalnego. **POGODNA PRZYSZŁOŚĆ** jest nowoczesnym produktem ubezpieczeniowym, który pozwoli osiągnąć dwa podstawowe cele, jakie ma do spełnienia pracowniczy program emerytalny:

- zgromadzenia oszczędności na jesień życia,
- zapewnienie bliskim wsparcia finansowego w trudnych sytuacjach życiowych.

PZU SA

UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNE

- ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych
- ubezpieczenia autocasco
- ubezpieczenie NW kierowcy i pasażerów
- ubezpieczenie OC posiadaczy pojazdów mechanicznych w ruchu zagranicznym (Zielona Karta)
- ubezpieczenie Assistance Polska
- ubezpieczenie Assistance w ruchu zagranicznym (Moto-assistance).

Ubezpieczenie **OC** posiadaczy pojazdów mechanicznych w ruchu krajowym ma szczególnie, obowiązkowy charakter. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna posiadacza pojazdu mechanicznego lub jego kierowcy w związku z jego ruchem po drogach publicznych.

Ubezpieczeniem **AUTOCASCO** objęty jest pojazd, wraz z jego wyposażeniem, od zdarzeń losowych związanych z ruchem tego pojazdu, sił przyrody, a także kradzieży i rabunku.

Ubezpieczeniem **NW** objęci są kierowca i wszyscy pasażerowie pojazdu. Ubezpieczenie to daje możliwość uzyskania odszkodowania i wielu świadczeń w razie uszczerbku na zdrowiu lub utraty życia, będących następstwem nieszczęśliwych wypadków powstałych w związku z ruchem pojazdu mechanicznego.

Ubezpieczenie **MOTO-ASSISTANCE** jest popularnym ubezpieczeniem adresowanym do osób wybierających się samochodem za granicę. Ubezpieczenie Assistance gwarantuje ochronę ubezpieczeniową kierowcy i pasażerom pojazdu w czasie ich podróży na terytorium państw objętych systemem „**ZIELONEJ KARTY**” (z wyjątkiem Mołdawii i Ukrainy).

NASI PRACOWNICY SĄ ZAWSZE DO WASZEJ DYSPOZYCJI

WYKAZ ODDZIAŁÓW OKRĘGOWYCH PZU SA:

1. Oddział Okręgowy w Białymstoku, kod 15-950, ul. Suraska 3a, tel. 0-85 742-50-81 do 89
2. Oddział Okręgowy w Bydgoszczy, kod 85-810, ul. Wojska Polskiego 20c, tel. 0-52 326-46-66
3. Oddział Okręgowy w Gdańsku, kod 80-958, ul. Targ Drzewny 1, tel. 0-58 301-16-21 do 29
4. Oddział Okręgowy w Katowicach, kod 40-952, Plac Wolności 2, tel. 0-32 259-92-81 do 6
5. Oddział Okręgowy w Krakowie, kod 31-133, ul. Dunajewskiego 3, tel. 0-12 422-88-11
6. Oddział Okręgowy w Lublinie, kod 20-601, ul. Tomasza Zana 38c, tel. 0-81 525-70-37
7. Oddział Okręgowy w Łodzi, kod 90-521, ul. Wólczyńska 103, tel. 0-42 631-76-00
8. Oddział Okręgowy w Opolu, kod 45-952, ul. Kółtąta 10, tel. 0-77 454 56 56 do 57
9. Oddział Okręgowy w Poznaniu, kod 61-726, Pl. Cyryla Ratajskiego 8, tel. 0-61 825 8181
10. Oddział Okręgowy w Rzeszowie, kod 35-025, ul. Zygmuntońska 14, tel. 0-17 853 96 41
11. Oddział Okręgowy w Szczecinie, kod 70-952, ul. Matejki 34, tel. 0-91 434 47 26
12. Oddział Okręgowy w Warszawie, kod 00-950, ul. Moniuszki 8, tel. 0-22 827 84 71 do 79
13. Oddział Okręgowy we Wrocławiu, kod 87-800, ul. Okrzei 72, tel. 0-54 412 70 00
14. Oddział Okręgowy we Wrocławiu, kod 53-301, ul. Ślężna 29, tel. 0-71 367 30 51 do 55

ADRESY INSPEKTORATÓW PZU ŻYCIE SA:

BIALYSTOK

15-005 Białystok
ul. Sienkiewicza 81/3
tel. (0-85) 676-12-33

BIELSKO-BIAŁA

43 - 300 Bielsko-Biała
ul. 1-go Maja 18
tel. (0-33) 812-46-21

BYDGOSZCZ

85 - 109 Bydgoszcz
ul. Grodzka 25, skr. poczt. 30
tel. (0-52) 348-11-00

DĄBROWA GÓRNICZA

41 - 300 Dąbrowa Górnicza
ul. Królowej Jadwigi 6a
tel. (0-32) 262-36-44

GDAŃSK

80-835 Gdańsk
ul. Szeroka 38 / 40
tel. (0-58) 301-57-40

GLIWICE

44 - 100 Gliwice
ul. Mikołowska 5
tel. (0-32) 231-89-13

KALISZ

62-800 Kalisz
ul. 3-go Maja 4
tel. (0-62) 757-00-36

KATOWICE

40 - 953 Katowice
ul. Mickiewicza 5
tel. (0-32) 201-01-02

KIELCE

25 - 006 Kielce
ul. Solna 3
tel. (0-41) 368-33-11

KRAKÓW

31 - 150 Kraków
ul. Rynek Kleparski 7
tel. (0-12) 422-02-44

LEGNICA

59 - 220 Legnica
ul. Jaworzyńska 1
tel. (0-76) 86-265-13

LUBLIN

20 - 020 Lublin
ul. Lipowa 5
tel. (0 - 81) 532-15-11

ŁÓDŹ

90 - 965 Łódź
ul. Zamenhofska 16
tel. (0 - 42) 637-28-55

OLSZTYN

10 - 542 Olsztyn
ul. Dąbrowszczaków 39
tel. (0 - 89) 527-09-27

OPOLE

45 - 066 Opole
ul. Reymonta 22
tel. (0 - 77) 454-46-58

PIŁA

64 - 920 Piła
ul. Wincentego Pola 2
tel. (0 - 67) 213-07-03

PŁOCK

09 - 404 Płock
ul. Tumska 4
tel. (0 - 24) 367-23-10

POZNAŃ

61 - 741 Poznań
ul. 23 - go Lutego 1 / 3
tel. (0 - 61) 855-16-11

RADOM

26 - 609 Radom
ul. Miła 10a
tel. (0 - 48) 360-13-42

RZESZÓW

35-005 Rzeszów
Pl. Kilińskiego 2
tel. (0-17) 862-05-71

SZCZECIN

70-591 Szczecin
ul. Farna 1
tel. (0-91) 434-55-03

TORUŃ

87 - 100 Toruń
ul. Żeglarska 13
tel. (0 - 56) 622-18-19

WARSZAWA I

00-850 Warszawa
ul. Prosta 30
tel. (0 - 22) 656-36-00/01

WARSZAWA II

II Siedziba: ul. Hoża 86, 00 - 694
Warszawa
Tel. 629-65-23
03-728 Warszawa
ul. Targowa 33a
tel. (0 - 22) 818-85-77

WROCŁAW

53-333 Wrocław
ul. Powstańców Śląskich 48
tel. (0 - 71) 367-95-20

ZIELONA GÓRA

65-426 Zielona Góra
ul. Kupiecka 24
tel. (0 - 68) 324-66-55

CENTRALNY

03-875 Warszawa
ul. Matuszewska 14
tel. (0-22) 511-40-00

tbm.

Inteligentne systemy biurowe

Niech w Twojej firmie jeździ się bezpiecznie i pracuje inteligentnie

Znacie Państwo te symptomy: obniżona kompresja, wysokie zużycie oleju, zwiększone zużycie paliwa, zmniejszone osiągi silnika. To w zasadzie oznacza jedno: silnik wykazuje oznaki starzenia. To nie musi stanowić problemu. Wszystkie te zjawiska mogą zostać zredukowane, a nawet całkowicie wyeliminowane, dzięki olejowi silnikowemu o odpowiedniej formule i specjalnych właściwościach. Jeszcze do niedawna tego rodzaju produkt nie był dostępny w Europie ale obecnie firma Valvoline wprowadza na polski rynek nowy olej: Valvoline MaxLife - olej stworzony specjalnie do silników samochodów z przebiegiem powyżej 100.000 km. MaxLife ogłoszony został przez wiodący amerykański magazyn Lubri-

cants World Produktem Roku 2001 w USA. Valvoline MaxLife dzięki swoim unikalnym właściwościom skutecznie regeneruje i konserwuje uszczelki, zapobiega wyciekom i minimalizuje zużycie oleju. Zapewnia oszczędności i faktycznie spowalnia zużycie elementów silnika oraz przedłuża jego żywotność. Dzięki temu eksploatacja samochodu jest dużo mniej kłopotliwa co pozwala czerpać więcej przyjemności z jazdy i sprawia, że dbamy o ochronę środowiska. Olej ten może być stosowany w samochodach z silnikiem benzynowym, diesla i zasilanych gazem (LPG). Więcej informacji o oleju Valvoline MaxLife możecie Państwo znaleźć na stronie internetowej www.valvoline.pl lub w siedzibie firmy Valvoline Polska,

Dział Ashland Poland Sp. z o.o., ul. Jutrzenki 75, 02-230 Warszawa,
tel. 22 334 40 50, fax 22 334 40 60.

Bezpieczna podróż

Foteliki samochodowe Chicco wykonane są z najwyższą starannością i dbałością o bezpieczeństwo dziecka. Cechuje je zaawansowana technika, najwyższy komfort i nowoczesny styl.

Spełniają wymagania europejskiej normy ECE R44/03 i posiadają znak bezpieczeństwa B.

Chicco Synthesis i Synthesis Lux

Przeznaczone dla dzieci o wadze do 13 kg. Posiadają trzypunktowy pas asekuracyjny o regulowanej długości. Montuje się je zamocowaniem do kierunku jazdy. Dzięki nowatorskiemu rozwiązaniu obrotowej oparcia fotelika można łatwo zamontować na wybranych wózkach spacerowych Chicco.

Chicco Transit Jet

Przeznaczone dla dzieci o wadze do 18 kg. Może być montowany tyłem (dzieci do 13 kg) lub przodem do kierunku jazdy. Oparto można ustawić w pięciu położeniach. Fotelik wyposażony jest w pięciopunktowy pas asekuracyjny o regulowanej długości.

Chicco Quasar Evolution

Siedzisko przeznaczone do bezpiecznego przewożenia dzieci o wadze od 15 do 36 kg. Jest to idealne rozwiązanie zapewniające dziecku odpowiednie podwyższenie, aby można było zapiąć je samochodowymi pasami bezpieczeństwa. Odpowiednio wyprofilowany kształt siedzenia i wygodne, odłączone oparcie zapewnia Twojemu dziecku maksymalny komfort w podróży. Oparto przeznaczone jest dla dzieci o wadze od 15 do 25 kg. Może być zdjęte gdy dziecko waży minimum 22 kg.

Chicco Shuttle

Przeznaczone jest dla dzieci o wadze do 18 kg i może być montowany tyłem lub przodem do kierunku jazdy. Jego konstrukcja oparta jest na stalowej ramie. Siedzisko fotela ma czterostopniową regulację pochyleń i pięciopunktowy pas asekuracyjny. Chicco Shuttle wyposażony jest w wysuwany podnóżek chroniący tapicerkę samochodu. Uznany za najbezpieczniejszy w testach zderzeniowych z uderzeniem bocznym, przeprowadzonych w Anglii i Niemczech.

SKLEPY FIRMOWE:

GDANSK: CHICCO SHOP, Galeria Handlowa King Cross, ul. Spacerowa 41, tel. 0-58 554 29 92; **KATOWICE:** CHICCO SHOP, CH King Cross „3 Stawy”, ul. Pułaskiego 60, tel. 0-32 206 13 75; **TORUN:** CHICCO SHOP, CH Filma, ul. Grudziąska 45, tel. 0-56 610 56 12; **WARSAWA:** CHICCO SHOP, Galeria Handlowa King Cross, ul. Jubińskiego 1/3, tel. 0-22 611 48 66; CHICCO SHOP, CH Restia, Al. Jerozolimskie 148, tel. 0-22 623 90 96; CHICCO SHOP, Centrum Janki, ul. Mszczonowska 3, tel. 0-22 711 30 10; CHICCO SHOP, Galeria Mokotów, ul. Woloska 12, tel. 0-22 141 32 75; CHICCO SHOP, Sadyba Best Mall, ul. Prowalska 31, tel. 0-22 550 30 10; **WROCLAW:** CHICCO SHOP, CH Karana, ul. Bolesława Krzywoustego 126, tel. 0-71 350 11 73

chicco

współciele lasu, grzebie dziecko

3c
Baby Culture
Kultura dziecka i rodzica

wyłączny dystrybutor CHICCO w Polsce
informacja handlowa 0-800-22 735 13 20
www.chicco.com, e-mail: info@chicco.pl

www.solidnafirma.pl

tel. (22) 869 95 19
ul. Promyka 11,
01-604 Warszawa

Broszurę wydano dzięki Grupie PZU - Sponsorowi Głównemu
- przy współpracy sponsorów: Castrol Polska, Chicco, TBM, Valvoline Polska, 4Aspirations

Skład i koordynacja wydania: Redakcja Magazynu Konsumenta „Solidna Firma”

